

вървежътъ на сичката френска войска си спря и битката започна. Въ това време, тъло-то на прусска-та войска, подъ команда на Фридрих Карла, бѣше възлизло къдя градецътъ Понта-Мусонъ за да мине рѣката по тамошните мостове и да иде послѣ да прѣсъче пътя на френска-та войка. Този планъ на Нѣмските команданти си извърши съ една математическа точностъ.

На 16 Августъ, Базенъ тръгна съ войската си отъ Мецъ, нѣ слѣдъ два часа го пристигнаха при Гравелотъ сички-тѣ Нѣмски войски и го принудиха да отвори битка-та. Този бой трая отъ сутрешната до гдѣ ся стъмни вечърта; Нѣмцитѣ нападаха съ сичката дързостъ, която имъ даваха тѣхните по първи побѣди; Френцитѣ ся браняха съ лютостта на отчаяніе-то: само природата можа да раздѣли тѣзи побѣснели непріятели, като ги покри съ нощната тъмнота, нѣ безъ да можа да отръве отъ сърце-то имъ яростта и омразата, защо-то слѣдъ 36 часа, на 18 Августа, тѣ пакъ съ сцепкаха съ една още по голѣма жестокостъ, докдѣ най-послѣ, голяма-та сила на Нѣмци-тѣ, 300.000 души, отблъсна френските войски, 180.000 на число, въ крепостта на Мецъ и ги обсади. Въ този тридневенъ бой, 14, 16 и 18 Августа, само Нѣмските войски загубиха повече отъ 50.000 души избити и ранени. Числото на френски-тѣ затуби нещо да бѫде по малко.

Съ разбиваніе-то на френската войска при Граселошъ и нейно-то обсаджданіе въ Мецъ ся унищожи главна-та френска войска. За да противостоя на непріятель-тѣ Франца нямаше сега освенъ 80.000 души войска подъ Макъ-Махона, кой-то отъ Нанси бѣше отишъ на бързо въ Шалонъ, дѣто ся обучаваха други около 60000 новосъбрани воинци, по-много-то млади и неопитни граждани. Нѣмцитѣ обаче, не имъ оставиха време да ся одморятъ и организиратъ въ Шалонъ. Царскія синъ тръгна къмъ Парисъ презъ Тулъ и Барледюкъ съ 200.000 войска цяла цѣлокупна; Прусскія царъ, отъ друга страна, тръгна съ 150.000 войска отъ Мецъ къмъ Шалонъ. Макъ-Махонъ ся принуди да напусне Шалонъ, на 19 Августъ, да изгори лагеръ-ть и да ся оттѣгли къмъ Реймсъ. Той направи единъ дързостенъ планъ, нѣ предосторожность-та на Нѣмските команданти го осусти. Намѣреніе-то на Мак-Махона бѣше да